

Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. (3700 Kazincbarcika, Tardonai u. 1.)

**„Miskolc-Borsodi régió Onga-Borsodszirák közötti kooperációs távvezeték építése”
előzetes élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálata**

2019

Készítette: Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
jogosult erdészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tartalom

1. Az érintett területek bemutatása.....	3
2. Az érintett területek természeti állapota.....	6
3. A vizsgálat összefoglalása.....	12
4. Felhasznált irodalom.....	12
5. Fényképmelléklet.....	13
6. Egyéb mellékletek.....	14

„Miskolc-Borsodi régió Onga-Borsodszirák közötti kooperációs távvezeték építése” előzetes élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálata

1. Az érintett területek bemutatása

1. Bemutató: Felsőzsolca, város az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Miskolci járásban, a Sajó-folyó bal partján.

A település határa 16,25 km², lakossága 6.521 fő (2015.01.01). Folyómenti település, jellemző a nagyüzemi szántóföldi gazdálkodás, ipari tevékenység, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 112-116 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Alföld nagytájban, a Közép-Tiszavidék középtájban, a Sajó hordalékkúpján. Felszínét glaciális és alluviális üledéken képződött vályogon, alföldi mészlepedékes csernozjom talaj borítja.

2. Bemutató: Arnót, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Miskolci járásban, a Kis-Sajó bal partján.

A település határa 17,54 km², lakossága 2.420 fő (2015.01.01). Ipari, mezőgazdasági település, jellemző a nagyüzemi szántóföldi gazdálkodás, ipari tevékenység, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 112-126 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét a löszös üledék alapkőzeten, a fizikai felszínén keletkezett vályogon, csernozjom-barna erdőtalaj borítja.

3. Bemutató: Sajópálfala, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Miskolci járásban, a Kis-Sajó bal partján.

A település határa 7,11 km², lakossága 728 fő (2015.01.01). Mezőgazdasági település, jellemző a szántóföldi gazdálkodás, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 113-131 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét glaciális és alluviális üledék alapkőzeten, a fizikai felszínén keletkezett vályogon, réti öntéstalaj borítja.

4. Bemutató: Sajóvamos, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Miskolci járásban, a Kis-Sajó bal partján. Vizei: Diós-patak, Hosszúvölgyi-patak.

A település határa 31,22 km², lakossága 2.122 fő (2015.01.01). Mezőgazdasági település, jellemző a szántóföldi gazdálkodás, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 114-127 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét glaciális és alluviális üledék alapkőzeten, a fizikai felszínén keletkezett vályogon, réti öntéstalaj borítja.

5. Bemutató: Sajósenye, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Miskolci járásban. A település határa 8,47 km², lakossága 429 fő (2015.01.01).

Mezőgazdasági település, jellemző a szántóföldi gazdálkodás, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 118-126 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét glaciális és alluviális üledék alapkőzeten, a fizikai felszínén keletkezett vályogon, réti öntéstalaj borítja.

6. Bemutató: Boldva, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az Edelényi járásban, a Bódva-patak bal partján. A település határa 28,34 km², lakossága 2.350 fő (2015.01.01). Mezőgazdasági település, jellemző a szántóföldi gazdálkodás, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 118-147 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét glaciális és alluviális üledék alapkőzeten, a fizikai felszínén keletkezett vályogon, réti öntéstalaj borítja.

7. Bemutató: Ziliz, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az Edelényi járásban, a Hangács(Ziliz)-patak két partján. A település határa 9,26 km², lakossága 351 fő (2015.01.01). Mezőgazdasági település, jellemző a szántóföldi gazdálkodás, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 133-140 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét glaciális és alluviális üledék alapkőzeten, a fizikai felszínén keletkezett vályogon, réti öntéstalaj borítja.

9. Bemutató: Borsodszirák, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az Edelényi járásban, a Bódva-patak bal partján. A település határa 11,01 km², lakossága 1.145 fő (2015.01.01). Mezőgazdasági település, jellemző a szántóföldi gazdálkodás, kertművelés. Teljes infrastruktúrával ellátott település. Tengerszint feletti magassága: 123-128 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A község az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét glaciális és alluviális üledék alapkőzeten, a fizikai felszínén keletkezett vályogon, réti öntéstalaj borítja.

9. Bemutató: Sajószentpéter, város az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Kazincbarcikai járásban, a Sajó-folyó és Bódva-patak összefolyásánál. A település határa 34,85 km², lakossága 11.679 fő (2015.01.01). Ipari-mezőgazdasági település, teljes infrastruktúrával ellátott. Tengerszint feletti magassága: 123-148 m.

Földrajzi elhelyezkedés: A város az Északi-középhegység nagytájban, a Hernád-Sajó völgye középtájban, a Sajóvölgy kistájban helyezkedik el. Felszínét glaciális és alluviális üledék alapkőzeten képződött vályogon, réti öntéstalaj borítja.

Az érintett kilenc település klíma adatai:

Évi napsütéses órák száma: 1.900 óra

Évi felhőzet: 55% borultság

Derült napok száma: 70 nap

Borult napok száma: 120 nap

Ködös napok száma: 40 nap

Évi középhőmérséklet: 9.0 C°

Fagyos napok száma: 110 nap

Átlagos évi legmagasabb hőmérséklet: 34 C°

Átlagos évi legalacsonyabb hőmérséklet: -18 C°

Évi párányomás: 7,4 mm

14 órás légnedvesség évi átlaga: 60%

Évi csapadékmennyiség: 550 mm

Havas napok száma: 25 nap

Szélirány évi gyakorisága (*Fügöd állomás adatai*): ÉK-DNy-É-ÉNy-K-Ny-D-DK.
Évi tengerszint fölötti légnyomás: 1016,6 hPa

A tervezett munka és környezete

A vörös helyrajzi számú: „Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Bódva-völgy és Sas-patak-völgye HUAN 20003 jelölőszámú „Natura 2000 védelem alatt áll közvetlen a Borsodsziraki Vízműtelep északkeleti határán.

Település	Helyrajzi szám	Művelési ág
Arnót község	047	Kivett Sajó folyó
	049	Kivett közút
	062	Kivett országos közút
Bódva község	04	Kivett közút
	08	Kivett közút
	011	Kivett országos közút
	25/3	Kivett közút
	26	Kivett lakóház, udvar
	27	Kivett közút
	30	Kivett közút
	49/1	Kivett közforgalmú vasút
	062	Kivett országos közút
Borsodszirák község	019	Kivett Bódva folyó
Felsőzsolca város	019	Kivett országos közút
	020	Kivett közút
	024	Kivett közút
	031	Kivett közút
	035	Kivett közút
	037	Kivett közút
	038	Kivett közút
	040	Kivett közút
	052	Kivett országos közút
	053/3	Szántó
	054	Kivett közút
	032/1	Kivett országos közút
	032/2	Kivett országos közút
	042	Kivett vízmosás
Sajósenye község	15	Kivett közterület
	16	Kivett közterület
	023	Kivett országos közút
	64/2	Kivett országos közút
	65	Kivett országos közút
Sajószentpéter város	014	Kivett Bódva folyó
	019/1	Kivett vízmű
Sajóvamos község	043/1	Kivett közút
	088/3	Szántó
	090/3	Kivett út
	090/15	Kivett út

	091/32	Legelő
	094/61	Kivett út
	098/2	Kivett közút
	0101	Kivett közút
	0143/1	Kivett országos közút
	602	Kivett közút
Ziliz község	010/2	Kivett közút
	012/1	Szántó
	013/3	Szántó
	013/4	Szántó
	015	Kivett csatorna
	016	Kivett közút
	018/4	Kivett Bódva folyó
	022/1	Kivett közforgalmú vasút
	025	Kivett országos közút

Az ÉRV Észak Magyarországi Regionális Vízművek Zrt. üzemeltetésében levő Borsodsziráki üzembiztonságának növelése és a vízigények biztosítása érdekében Onga és Borsodszirák között 23,0 km hosszúságú szállítóvezeték megépítését tervezi, a vezetékhez kapcsolódó berendezésekkel (*nyomásfokozó állomás*) együtt.

A vezeték nyomvonala lakott és mezőgazdasági hasznosítású területeket, közutakat, dűlőutakat, vízfolyásokat (*Ördög-patak, Hangács(Ziliz)-patak, Bódva-patak*), belterületek érint, illetve keresztezi azokat. A patakok keresztezése esetében a vezeték védőcsőbe kerül, a fektetés a patakmeder, rézsú és mederfenék megbontása nélkül történik.

A vezeték az ismertetett hrsz-okat keskeny sávban (*nyomvonalban*) érintik, itt kerül elvégzésre az árok kiásása, a vezeték és egyéb létesítmények beépítése, legvégén az árok betöltése és a környezet eredeti állapotba történő visszaállítása.

A még nyitott árokból napi rendszerességgel az oda beesett állatfajokat (*békák, gőték, siklók vagy akár kisebb testű emlősök, házi állatok*) össze kell gyűjteni és biztonságos helyen szabadon kell engedni.

A vezeték nyomvonala leginkább a mezőgazdasági hasznosítás következtében a jellemző növénytakasulások az útszéli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris Lehm. & al. In R.Tx. 1950*) és a taposott gyomnövényzet (*Polygano arenastri-Poetea annuae Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991*), akácosok (*Robinietae Jurko ex Hadac & Sefron 1980*), nádas takasulások (*Phragmition austrakis Koch 1926*), puhafaligetek (*Salicion albae Soó 1930 em. Müll. Et Görs 1958*) takasulások, jellemzően igen szegényes fajszámmal bírnak.

A tervezett nyomvonal nem esik országos jelentőségű védett területbe, Bódva-völgy és Sas-patak-völgye HUAN 20003 jelölőszámú Natura 2000 területet keskeny sávban érinti, a Nemzeti Ökológiai Hálózat részeként, mint „ökológiai folyosó”-t érinti, arra azonban hatást nem gyakorol. Ugyanezen nyomvonalon vezették korábban a földgázt is.

2. Az érintett területek természeti állapota

Növényvilág

Flóratartomány

A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

Flórávidék

Az Alföld (Eupannonicum) flórávidékén.

Flórajárás

A Tiszavidék (*Crisicum*) flórajárás része.

Vegetáció jellemzése

A jellemző növénytársulások az útszéli gyomnövényzet és a taposott gyomnövényzet, mindkét területen a mezőgazdasági művelés hatását mutatja.

A terepi vizsgálatot 2019.02.19.-én végeztem, de a szakértői munkámban felhasználtam a korábbi években (2012.06.02., 2012.09.04., 2013.03.05., 2014.05.26., 2014.06.03., 2016.04.26., 2016.07.09., 2017.04.29., 2018.02.15., 2019.02.02.) a helyszínen és a környezetében gyűjtött adataimat is.

A tervezett vezeték és nyomvonalába eső társulások és a társulásokat jellemző növényfajok

1. Útszéli gyomnövényzet (Artemisletea vulgaris Lehm. & al. In R.Tx. 1950)

Ezen belül:

Mezei aszatos (*Cirsietum lenceolati-arvensis* Morariu 1943)

Jellemző növényei:

Uralkodik a közönséges tarackbúza (*Agropyros repens*), a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra* ssp. *nigra*), a bürök (*Conium maculatum*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*) és a pitypang (*Taraxacum officinalis*).

2. Taposott gyomnövényzet (Polygano arenastri-Poetea annuae Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991)

Ezen belül:

Angol perje-nagy útifű társulás (*Lolio-Plantaginetum majoris* Beger 1930)

Jellemző növényei:

Domináns az angol perje (*Lolium perenne*), de gyakori és jellemző a nagy útifű (*Plantago major*).

3. Akácosok (Robinietae Jurko ex Hadac & Sefron 1980)

Ezen belül:

Rozsnokos akácos (*Bromo sterilis-Robinetum* Pócs 1954)

Jellemző növényei:

Uralkodó az akác (*Robinia pseudo-acacia*), gyakori fajok a gyepürózsa (*Rosa canina*), a meddő rozsnok (*Bromus sterilis*), a ragadós galaj (*Galium aparine*), a betyárkóró (*Erigeron canadensis*) és a fekete bodza (*Sambucus nigra*).

4. Nádas társulások (Phragmition austrakis Koch 1926)

Ezen belül:

Keskenylevelű gyékényes (*Typhetum angustifoliae* /Soó 1927/ Pignatti 1953)
Nádas (*Phragmitetum communis* Soó 1927 em. Schmale 1939)

Jellemző növényei:

Csak kisebb foltokban fordul elő a nád (*Phragmites australis*) a keskenylevelű gyékénnyel (*Typha angustifolia*). A keskenylevelű gyékényesre jellemző a keskenylevelű gyékény (*Typha angustifoliae* /Soó 1927/ Pignatti 1953).

5. Puhafigetek (*Salicion albae* Soó 1930 em. Müll. Et Görs 1958)

Ezen belül:

Fűzligetek (*Leucojo aestivi-Salicetum albae* Kevey in Borhidi & Kevey 1996)

Jellemző növényei:

A fűzligetekben domináns a törékeny fűz (*Salix fragilis*), a fehér fűz (*Salix alba*).

**TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás
Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével**

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	<i>Acer saccharinum</i> L.	ezüst juhar	G	I
2,	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	hegyi juhar	K	S
3,	<i>Achillea millefolium</i> L.	közönséges cickafark	TZ	DT
4,	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	közönséges párlófű	TZ	DT
5,	<i>Agropyron intermedium</i> (Host) P.B.	deres tarackbúza	TZ	DT
6,	<i>Agropyron repens</i> (L.) P. B.	tarackbúza	GY	RC
7,	<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	bálványfa	G	AC
8,	<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.	parlagfű	GY	AC
9,	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	gyalogakác	G	AC
10,	<i>Arctium lappa</i> L.	közönséges bojtorján	GY	W
11,	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	fekete üröm	GY	W
12,	<i>Atriplex acuminata</i> W. et K.	fényes laboda	GY	W
13,	<i>Atriplex patula</i> L.	terebélyes laboda	GY	W
14,	<i>Ballota nigra</i> L.	fekete peszterce	GY	W
15,	<i>Bromus sterilis</i> L.	meddő rozsok	GY	RC
16,	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth	siskanád tippan	TZ	RC
17,	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medic.	pásztortáska	GY	W
18,	<i>Carduus acanthoides</i> L.	útszéli bogáncs	GY	W
19,	<i>Centaurea micranthos</i> S. G. Gmel.	útszéli imola	TZ	DT
20,	<i>Cichorium intybus</i> L.	mezei katáng	GY	W
21,	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	mezei aszat	K	G
22,	<i>Conium maculatum</i> L.	bürok	GY	RC
23,	<i>Consolida regalis</i> S. F. Gray.	mezei szarkaláb	GY	W

24,	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	apró szulák	GY	RC
25,	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	egybibés galagonya	K	G
26,	<i>Dactylis glomerata</i> L.	csomós ebír	TZ	DT
27,	<i>Dipsacus laciniatus</i> L.	héjakútmácsonya	GY	W
28,	<i>Erigeron canadensis</i> L.	betyárkóró	GY	AC
29,	<i>Eryngium campestre</i> L.	mezei iringó	TZ	DT
30,	<i>Falcaria vulgaris</i> Bernh.	sarlófű	GY	W
31,	<i>Fraxinus americana</i> L.	amerikai kőris	G	I
32,	<i>Galium aparine</i> L.	ragadós galaj	GY	W
33,	<i>Glechoma hederacea</i> L.	kerek repkény	K	DT
34,	<i>Juglans regia</i> L.	dió	G	I
35,	<i>Lactuca serriola</i> L.	keszeg saláta	GY	W
36,	<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	erdei lednek	K	G
37,	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	mogyorós lednek	GY	W
38,	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	fagyal	E	G
39,	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	közönséges gyújtóványfű	TZ	W
40,	<i>Lolium perenne</i> L.	angolperje	GY	DT
41,	<i>Malus domestica</i> L.	alma	G	I
42,	<i>Matricaria maritima</i> ssp. <i>inodora</i> (L.) Soó	ebszékfű	GY	W
43,	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	fehér mécsvirág	GY	W
44,	<i>Morus alba</i> L.	fehér eper	G	I
45,	<i>Parthenocissus inserta</i> (A. Kern.) Fritsch	közönséges vadszőlő	A	A
46,	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin.	nád	E	C
47,	<i>Plantago lanceolata</i> L.	lándzsás útifű	TZ	DT
48,	<i>Plantago major</i> L.	nagy útifű	GY	W
49,	<i>Platanus occidentalis</i> L.	nyugati platán	G	I
50,	<i>Poa pratensis</i> L.	régi perje	K	G
51,	<i>Polygonum aviculare</i> L.	madárkeserűfű	GY	W
52,	<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	mirabolán szilva	G	I
53,	<i>Prunus domestica</i> L.	házi szilva	G	I
54,	<i>Prunus spinosa</i> L.	kökény	TZ	C
55,	<i>Pyrus communis</i> L.	házi körte	G	I
56,	<i>Pyrus pyraeaster</i> (L.) Burgsdorf	vadkörte	K	G
57,	<i>Ranunculus arvensis</i> L.	vetési boglárka	GY	W
58,	<i>Reynoutria japonica</i> Houtt.	ártéri japánkeserűfű	A	A
59,	<i>Robinia pseudo-acacia</i> L.	akác	GY	AC
60,	<i>Rosa canina</i> L.	gyepúrózsa	TZ	DT
61,	<i>Rubus caesius</i> L.	hamvas szeder	TZ	DT
62,	<i>Rumex crispus</i> L.	fodros lórom	TZ	W
63,	<i>Salix alba</i> L.	fehér fűz	E	C
64,	<i>Salix caprea</i> L.	kecskefűz	TZ	DT
65,	<i>Salix cinerea</i> L.	rekettyefűz	E	C
66,	<i>Salix fragilis</i> L.	törékeny fűz	E	C
67,	<i>Sambucus ebulus</i> L.	földi bodza	GY	W
68,	<i>Sambucus nigra</i> L.	fekete bodza	GY	DT
69,	<i>Senecio integrifolius</i> (L.) Clairv.	mezei aggófű	K	G
70,	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P, B.	ragadós muhar	GY	W

71,	<i>Solidago gigantea</i> Ait.	magas aranyvessző	K	AC
72,	<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	szúrós csobóka	GY	W
73,	<i>Stenactis annua</i> subsp. <i>strigosa</i> (Mühl.) Soó	ligeti seprence	TZ	W
74,	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wiggins	pongolya pitypang	GY	RC
75,	<i>Tilia cordata</i> Mill.	kislevelű hárs	K	G
76,	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	nagylevelű hárs	K	C
77,	<i>Tragopogon dubius</i> Scop.	nagy bakszakáll	TZ	DT
78,	<i>Trifolium pratense</i> L.	lóhere	TZ	DT
79,	<i>Typha angustifolia</i> L.	keskenylevelű gyékény	E	C
80,	<i>Urtica dioica</i> L.	nagy csalán	TZ	DT
81,	<i>Vicia cracca</i> L.	kaszanyűg bükköny	TZ	DT
82,	<i>Viola arvensis</i> Murr.	mezei árvácska	GY	W
83,	<i>Ulmus minor</i> Mill.	mezei szil	K	G

Természetvédelmi Érték Kategóriák (TVK)

I. Természetes állapotokra utaló	
unikális fajok	U
fokozottan védett fajok	KV
védtett fajok	V
társulásalkotó fajok	E
kísérő fajok	K
pionír fajok	TP
II. Degradációra utaló	
zavarástűrő fajok	TZ
adventív fajok	A
gazdasági növények	G
gyomfajok	GY

Vegetáció értékelése természetvédelmi kategóriák alapján

I. Természetes állapotokra utaló	TVK	Fajszám	%
unikális fajok	U	0	0%
fokozottan védett fajok	KV	0	0%
védtett fajok	V	0	0%
<i>társulásalkotó fajok</i>	<i>E</i>	6	7,0%
<i>kísérő fajok</i>	<i>K</i>	12	14,0%
pionír fajok	TP	0	0%
II. Degradációra utaló			
<i>zavarástűrő fajok</i>	<i>TZ</i>	19	23,0 %
<i>adventív fajok</i>	<i>A</i>	2	3,0%
<i>gazdasági fajok</i>	<i>G</i>	11	13,0%
<i>gyomfajok</i>	<i>GY</i>	33	40,0%
Összesen:		83 faj	100%

A táblázatban érintett növényfajok közül a természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísérő fajok (12,0%) és következnek a társulásalkotó fajok (7,0%)-ban.

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (40,0%), a zavarástűrő fajok (23,0%), majd gazdasági növényfajok (13,0%)-ban, végül az adventív fajok zárják (3,0%)-ban. Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, pionír növényfaj.

Az érintett terület állatvilága

TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA)

OSZTÁLY: KÉTÉLTŰEK (AMPHIBIA)

REND: BÉKÁK (ANURA)

Család: Varangyfélék (*Buфонidae*)

Zöld varangy – *Bufo viridis* védett

OSZTÁLY: MADARAK (AVES)

REND: VERÉBALAKÚAK (PASSERIFORMES)

Család: Pacsirtafélék (*Alaudidae*)

Mezei pacsirta - *Alauda arvensis* védett

Család: Fecskefélék (*Hirundinidae*)

Molnárfecske – *Delichon urbica* védett

Füsti fecske – *Hirundo rustica* védett

Család: Varjúfélék (*Corvidae*)

Szarka – *Pica pica* nem védett

Család: Rigófélék (*Turdidae*)

Feketerigó – *Turdus merula* védett

Házi rozsdafarkú - *Phoenicurus oshruros* védett

Család: Seregélyfélék (*Sturnidae*)

Seregély - *Sturnus vulgaris* nem védett

Család: Verébfélék (*Passeridae*)

Házi veréb – *Passer domesticus* nem védett

OSZTÁLY: EMLŐSÖK (MAMMALIA)

REND: RODENTIA – RÁGCSÁLÓK

Család: Egérfélék (*Muridae*)

Alcsalád: Pocokformák (*Arvicolninae*)

Mezei pocok – *Microtus arvalis* nem védett

A vizsgálat időpontjában a madárvonulás megkezdődött. A területen telepesen fészkelő madárfajok szaporodására alkalmas élőhely nem található, az élőhelyek szegényesek.

A terepi vizsgálatot 2019.02.19.-én végeztem, de a szakértői munkámban felhasználtam a korábbi években (2012.06.02., 2012.09.04., 2013.03.05., 2014.05.26., 2014.06.03., 2016.04.26., 2016.07.09., 2017.04.29., 2018.02.15., 2019.02.02.) a helyszínen és a környezetében gyűjtött adataimat is.

3. A vizsgálat összefoglalása

Az ÉRV Észak Magyarországi Regionális Vízművek Zrt. üzemeltetésébenlevő Borsodsziráki üzembiztonságának növelése és a vízigények biztosítása érdekében Onga és Borsodszirák között 23,0 km hosszúságú szállítóvezeték megépítését tervezi, a vezetékhez kapcsolódó berendezésekkel (*nyomásfokozó állomás*) együtt.

A vezeték nyomvonala lakott és mezőgazdasági hasznosítású területeket, közutakat, dűlőutakat, vízfolyásokat (*Ördög-patak, Hangács(Ziliz)-patak, Bódva-patak*), belterületek érint, illetve keresztezi azokat. A patakok keresztezése esetében a vezeték védőcsőbe kerül, a fektetés a patakmeder, rézsű és mederfenék megbontása nélkül történik.

A vezeték az ismertetett hrsz-okat keskeny sávban (*nyomvonalban*) érintik, itt kerül elvégzésre az árok kiásása, a vezeték és egyéb létesítmények beépítése, legvégén az árok betöltése és a környezet eredeti állapotba történő visszaállítása.

A még nyitott árokból napi rendszerességgel az oda beesett állatfajokat (*békák, gőték, siklók vagy akár kisebb testű emlősök, házi állatok*) össze kell gyűjteni és biztonságos helyen szabadon kell engedni.

A vezeték nyomvonala leginkább a mezőgazdasági hasznosítás következtében a jellemző növénytársulások az útszéli gyomnövényzet (*Artemisietea vulgaris Lehm. & al. In R.Tx. 1950*) és a taposott gyomnövényzet (*Polygano arenastri-Poetea annuae Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991*), akácok (*Robinietae Jurko ex Hadac & Sefron 1980*), nádas társulások (*Phragmition austrakis Koch 1926*), puhafaligetek (*Salicion albae Soó 1930 em. Müll. Et Görs 1958*) társulások, jellemzően igen szegényes fajszámmal bírnak.

A tervezett nyomvonal nem esik országos jelentőségű védett területbe, Bódva-völgy és Sas-patak-völgye HUAN 20003 jelölőszámú Natura 2000 területet keskeny sávban érinti, a Nemzeti Ökológiai Hálózat részeként, mint „ökológiai folyosó”-t érinti, arra azonban hatást nem gyakorol.

A tervezett vezeték nyomvonala a Bódva-völgy és Sas-patak-völgye HUAN 20003 jelölőszámú Natura 2000 területet keskeny sávban érinti, Bódva patakot (*Borsodszirák 019, Sajószentpéter 014, Ziliz 018/4 hrsz-ok*) keresztezése esetében a vezeték védőcsőbe kerül, a fektetés a patakmeder, rézsű és mederfenék megbontása nélkül történik ezzel a technológiával. A Bódva patak állapotában változást nem okoz.

A területen élő növényfajok közül a természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísérő fajok (12,0%) és következnek a társulásalkotó fajok (7,0%)-ban.

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (40,0%), a zavarástűrő fajok (23,0%), majd gazdasági növényfajok (13,0%)-ban, végül az adventív fajok zárják (3,0%)-ban. Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, pionír növényfaj.

A vizsgálat időpontjában a madárvonulás megkezdődött. A területen telepesen fészkelő madárfajok szaporodására alkalmas élőhely nem található, az élőhelyek szegényesek.

A terepi vizsgálatot 2019.02.19.-én végeztem, de a szakértői munkámban felhasználtam a korábbi években (2012.06.02., 2012.09.04., 2013.03.05., 2014.05.26., 2014.06.03., 2016.04.26., 2016.07.09., 2017.04.29., 2018.02.15., 2019.02.02.) a helyszínen és a környezetében gyűjtött adataimat is.

4. Felhasznált irodalom

Dr. Keve András.: Magyarország madarainak névjegyzéke Nomenclator avium hungarica. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

Borhidi Attila és Sántha Antal.: Vörös Könyv Magyarország növénytakarsulásairól I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999.

A FLÓRA adatbázis 1.2 Taxonlista és attribútum-állomány

MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete és MTM Növénytára Budapest 1995.

Simon Tibor.: A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992

Országos Meteorológiai Intézet.: Magyarország éghajlati atlasza

Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960

Internet.: Természetvédelmi Információs Rendszer

FEDRID Kft.: Műszaki leírás Miskolc-Borsodi régió (*Onga-Borsodszirák*) közötti kooperációs távvezeték építése

Mericsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-06/2012
jogosult erdészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tarcal, 2019.02.23.

Mericsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő

5. Fényképmelléklet

1. ábra: A vezeték nyomvonala

3. ábra: A vezeték nyomvonala

2. ábra: A vezeték nyomvonala

4. ábra: A vezeték nyomvonala

6. Egyéb melléletek

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/7516-3/2012.
Ügyintéző: dr. Gerecz Nóra
Szakmai ügyintézők: Kellner Szilárd
Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-066/2012.

HATÁROZAT

Mercsák József László (lakik: 3915 Tarcál, Klapka u. 14.) kérelmezőt, aki

született: Miskolc, 1949.05.14.;

anyja neve: Mercsék Margit;

diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:

Nyíregyházi Főiskola (a GATE Mezőgazdasági Főiskolai Karának jogutód intézménye);
L.210/2001.; 2001. június 23.

szakképzettsége:

agrármérnök

SZTV   **Élővilágvédelem**
SZTjV   **Tájvédelem**

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2013. február, „ 11 ”

Tolnai Jánosné Dr.
főigazgató megbízásából

Kavaleczné dr. Komolai Edina
mb. főosztályvezető

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefon: 224-9100 Fax: 224-9162	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu
---	----------------------------	--

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: **Mercsák József László egyéni vállalkozó**

lakcím: **3915 Tarcal, Klapka utca 14.**

születési hely, idő: **Miskolc, 1949 május 14**

anyja neve: **Mercsák Margit**

személyigazolvány szám: **229129RA**

szakértői engedély száma: **Sz-066/2012 élővilágvédelem, tájvédelem szakterület**

nyilvántartási kód: **4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet**

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, környezet- és természetvédelmi, tájvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valóságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
jogosult erdészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tarcal, 2019.02.23.

Mercsák József László

